

Nazwa przedmiotu: Wprowadzenie do teologii Kościoła prawosławnego			
Jednostka prowadząca przedmiot: UMFC Filia w Białymstoku Wydział Instrumentalno-Pedagogiczny, Edukacji Muzycznej i Wokalistyki			Ważna od roku akademickiego: 2025/2026
Kierunek: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej		Specjalność: muzyka cerkiewna	
Forma studiów: stacjonarne pierwszego stopnia		Profil kształcenia: ogólnoakademicki (A)	Status przedmiotu: obowiązkowy
Forma zajęć: wykład		Język przedmiotu: polski	Rok/semestr: R I/ s. I-II
		Wymiar godzin: 30	
Koordynator przedmiotu		Kierownik Katedry Chóralistyki i Edukacji Artystycznej	
Prowadzący zajęcia		dr Charyło Andrzej	
Cele przedmiotu		Celem przedmiotu jest uzyskanie wiedzy z zakresu teologii Kościoła prawosławnego. Zajęcia zapoznają studentów z podstawowymi pojęciami teologicznymi. Przybliżają zagadnienia z zakresu: trynitologii, chrystologii, mariologii, pneumatologii, soteriologii, antropologii, eklezjologii. Studenci poznają podstawowe informacje z teologii w kontekście objawienia Bożego człowiekowi, mającego swe źródło w Piśmie Świętym i Tradycji Świętej. Przewidziany program daje możliwość zapoznania się z nauką Kościoła prawosławnego w oparciu o analizę tekstów źródłowych Pisma Świętego i Ojców Kościoła. Najważniejsze zagadnienia są rozpatrywane w odniesieniu do wybranych tekstów nabożeństw Kościoła prawosławnego, jak również w kontekście twórczości współczesnych teologów prawosławnych.	
Wymagania wstępne		zainteresowanie teologią Kościoła prawosławnego	
Kategorie efektów	Nr efektu	EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA PRZEDMIOTU	Numer efektu kier./spec.
Wiedza	1	posiada ogólną znajomość literatury teologicznej Kościoła prawosławnego, potrafi interpretować literaturę muzyczną w kontekście teologii Kościoła prawosławnego	S1_W1 S1_W2
	2	posiada wiedzę w zakresie etyki zawodowej muzyka w Kościele prawosławnym	S1_W9
Umiejętności	3	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru muzyki liturgicznej Kościoła prawosławnego z wykorzystywaniem wiedzy z zakresu trynitologii, chrystologii, mariologii, pneumatologii, soteriologii, antropologii, eklezjologii	S1_U2
	4	posiada umiejętność przygotowania typowych wypowiedzi ustnych i pisemnych dotyczących zagadnień teologicznych związanych ze studiowanym kierunkiem i specjalnością: muzyka cerkiewna	S1_U9
	5	posiada umiejętność godzenia obowiązków muzycznych pełnionych podczas Liturgii z wymogami dotyczącymi stosownego zachowania, jakie stawiane są uczestnikom nabożeństw przez szczegółowe przepisy Kościoła prawosławnego	S1_U11
Kompetencje społeczne	6	jest zdolny do efektywnego wykorzystania duchowości, wyobraźni, intuicji, samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów podczas wypełniania obowiązków muzycznych w parafiach Kościoła prawosławnego	S1_K3
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU			Liczba godzin
Semestr I			
1. Podstawowe pojęcia z zakresu teologii Kościoła prawosławnego.			1
2. Źródła nauki wiary chrześcijańskiej – Pismo Święte i Tradycja Święta.			1
3. Bóg jako Stwórca wszechświata.			1
4. Znaczenie soborów powszechnych w formułowaniu prawd wiary.			1
5. Wyznanie wiary niceo-konstantynopolitańskie. Podstawy prawosławnej trynitologii, chrystologii i pneumatologii.			3

6. Tajemnica wcielenia Syna Bożego – dogmat chrystologiczny.	2					
7. Zbawcze dzieło Bogocztowieka Jezusa Chrystusa w tekstach liturgicznych.	2					
8. Bogarodzica w teologii prawosławnej.	2					
9. Obecność Matki Bożej w tekstach liturgicznych.	2					
Semestr II						
10. Kościół jako mistyczne Ciało Chrystusa. Wybrane zagadnienia z zakresu prawosławnej eklezjologii.	2					
11. Nauka Kościoła prawosławnego o sakramentach.	1					
12. Sakramenty chrztu, bierzmowania, Eucharystii, małżeństwa.	4					
13. Nauka o aniołach – angelologia.	2					
14. Zarys prawosławnej antropologii.	1					
15. Paruzja – powtórne przyjście Chrystusa.	1					
16. Podstawowe zagadnienia z zakresu teologii ikony.	2					
17. Znaczenie Ojców Kościoła w Kościele prawosławnym.	1					
18. Współczesna prawosławna myśl teologiczna na świecie.	1					
Metody kształcenia	1. Wykład problemowy. 2. Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień. 3. Praca z tekstem i dyskusja. 4. Praca indywidualna.					
Metody weryfikacji	Nr efektu uczenia się					
	1. Kolokwium	1-6				
	2. Realizacja zleconego zadania	1, 3, 4				
KORELACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ Z TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI, METODAMI KSZTAŁCENIA I WERYFIKACJI						
Nr efektu uczenia się	Treści kształcenia	Metody kształcenia	Metody weryfikacji			
1-2	1-18	1-4	1-2			
3-5	1-18	1, 2	1			
6	1-18	1, 3	1			
Warunki zaliczenia	Warunkiem zaliczenia jest: – uczęszczanie na zajęcia – kontrola obecności, – osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości >50%), – zaliczenie wszystkich kolokwium, – realizacja wszystkich zleconych zadań.					
Rok	I		II		III	
Semestr	I	II	III	IV	V	VI
ECTS	1	1	-	-	-	-
Liczba godzin w tyg.	1	1	-	-	-	-
Rodzaj zaliczenia	zaliczenie	kolokwium	-	-	-	-
Literatura podstawowa						
1. Ałfiejew Hilarion, <i>Misterium Wiary, Wprowadzenie do prawosławnej teologii dogmatycznej</i> , przekł. Jarostaw Charkiewicz, Warszawa 2009. 2. <i>Bóg Żywy, Katechizm Kościoła Prawosławnego</i> , Kraków 2001. 3. Kościuczuk Jakub, arcybiskup, <i>Bogocztowieczeństwo Chrystusa w tekstach liturgicznych świętego Jana Damasceńskiego</i> , Białystok 2014. 4. Łoski Włodzimierz, <i>Teologia dogmatyczna</i> , Białystok 2000. 5. Schmeman Aleksander, <i>Eucharystia</i> , Białystok 1997.						
Literatura uzupełniająca						
1. Aфанасьев Миколай, <i>Kościół Ducha Świętego</i> , Białystok 2002. 2. Charyło Andrzej, <i>Chrystologia św. Cyryla Aleksandryjskiego i jego recepcja w myśli teologicznej XX wieku</i> , Warszawa 2018. 3. <i>Dokumenty Soborów Powszechnych</i> , t. 1: (325–787), oprac. A. Baron i H. Pietras, ŻMT 24, Kraków 2005. 4. Evdokimov Paul, <i>Prawosławie</i> , Warszawa 1986. 5. Evdokimov Paul, <i>Szalona miłość Boga</i> , Białystok 2001. 6. Felmy Karl Christian, <i>Współczesna teologia prawosławna</i> , przekł. ks. H. Paprocki, Białystok 2005. 7. Kniazeff Alexis, <i>Matka Boża w Kościele prawosławnym</i> , Warszawa 1996. 8. Leśniewski Krzysztof (red.), <i>Prawosławie. Światło ze Wschodu</i> , Lublin 2009. 9. Łoski Włodzimierz, <i>Teologia mistyczna Kościoła Wschodniego</i> , Kraków 2007. 10. Mantzaridis I. Georgios, <i>Przebóstwienie człowieka, nauka św. Grzegorza Palamasa w świetle tradycji prawosławnej</i> , Lublin 1997.						

11. Meyendorff John, *Teologia bizantyjska. Historia i doktryna*, Kraków 2007.
12. Pelikan Jaroslav, *Powstanie wspólnej tradycji (100-600). Tradycja chrześcijańska. Historia rozwoju doktryny*, t. 1, Kraków 2008.
13. Quenot Michel, *Ikona. Okno ku wieczności*, Białystok 1997.
14. Tsigkos Wasilios, *Kształtowanie się terminu „Theotokos” w okresie soborów powszechnych i jego znaczenie chrystologiczno-soteriologiczne*, przekł. ks. archim. Jerzy Pańkowski, „ΕΛΠΙΣ” 2001, t. 3, nr 5, s. 9-32.
15. Ware Kallistos, *Kościół Prawosławny*, Białystok 2002.

KALKULACJA NAKŁADU PRACY STUDENTA

Zajęcia dydaktyczne	30	Przygotowanie się do prezentacji / koncertu	0
Przygotowanie się do zajęć	10	Przygotowanie się do egzaminu / zaliczenia	10
Praca własna z literaturą	10	Inne	0
Konsultacje	0		
Łączny nakład pracy w godzinach	60	Łączna liczba punktów ECTS	2

Możliwości kariery zawodowej

Przydatność w prowadzeniu zespołów cerkiewnych